

Zadatak 9. Koristeći se formulama iz prethodnog zadatka izračunaj sljedeće sume:

- 1) $2 \cdot 2 + 2 \cdot 5 + 2 \cdot 8 + \dots + 2(3n - 1)$;
- 2) $1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + 3 \cdot 4 + \dots + n(n + 1)$;
- 3) $1 \cdot 3 + 3 \cdot 5 + 5 \cdot 7 + \dots + (2n - 1)(2n + 1)$;
- 4) $1 \cdot 4 + 2 \cdot 7 + 3 \cdot 10 + \dots + n(3n + 1)$;
- 5) $1 \cdot 2 \cdot 3 + 2 \cdot 3 \cdot 4 + 3 \cdot 4 \cdot 5 + \dots + n(n + 1)(n + 2)$;
- 6) $2 \cdot 1^2 + 3 \cdot 2^2 + 4 \cdot 3^2 + \dots + (n + 1) \cdot n^2$.

Rješenje. 1) Svaki je pribrojnik oblika

$$2(3k - 1) = 6k - 2$$

pa je čitav zbroj jednak

$$(6 \cdot 1 - 2) + (6 \cdot 2 - 2) + \dots + (6 \cdot n - 2) = 6 \cdot S_1 - 2n.$$

Dalje je

$$6S_1 - 2n = 6 \cdot \frac{n(n+1)}{2} - 2n = 3n(n+1) - 2n = n(3n+1).$$

2) Svaki je pribrojnik oblika $k(k+1)$, odnosno k^2+k te zbroj možemo zapisati u obliku

$$1^2+1+2^2+2+3^2+3+\dots+n^2+n = 1+2+3+\dots+n+1^2+2^2+\dots+n^2 = S_1+S_2.$$

Tako se dobije da je traženi zbroj jednak

$$\begin{aligned} S_1 + S_2 &= \frac{n(n+1)}{2} + \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} \\ &= n(n+1) \left[\frac{1}{2} + \frac{2n+1}{6} \right] \\ &= n(n+1) \frac{3+2n+1}{6} \\ &= \frac{n(n+1)(n+2)}{3}. \end{aligned}$$

3) Svaki je pribrojnik oblika

$$(2k - 1)(2k + 1) = 4k^2 - 1$$

pa zbroj možemo zapisati u obliku

$$(4 \cdot 1^1 - 1) + (4 \cdot 2^2 - 1) + \dots + (4 \cdot n^2 - 1) = 4 \cdot S_2 - n.$$

Dalje je

$$\begin{aligned} 4 \cdot S_2 - n &= 4 \cdot \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} - n = \frac{2n(n+1)(2n+1) - 3n}{3} \\ &= \frac{n[2(n+1)(2n+1) - 3]}{3} = \frac{n(4n^2 + 6n - 1)}{3}. \end{aligned}$$

4) Svaki je pribrojnik oblika

$$k(3k + 1) = 3k^2 + k$$

pa zbroj možemo zapisati u obliku

$$(3 \cdot 1^1 + 1) + (3 \cdot 2^2 + 2) + \dots + (3 \cdot n^2 + n) = 3 \cdot S_2 + S_1.$$

Dalje je

$$\begin{aligned}
 3 \cdot S_2 + S_1 &= 3 \cdot \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} + \frac{n(n+1)}{2} \\
 &= n(n+1) \left[\frac{2n+1}{2} + \frac{1}{2} \right] \\
 &= n(n+1) \frac{2n+2}{2} \\
 &= n(n+1)^2.
 \end{aligned}$$

5) Svaki je pribrojnik oblika

$$k(k+1)(k+2) = k^3 + 3k^2 + 2k$$

pa je čitav zbroj jednak $S_3 + 3S_2 + 2S_1$. Dalje je

$$\begin{aligned}
 S_3 + 3S_2 + 2S_1 &= \frac{n^2(n+1)^2}{4} + 3 \cdot \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} + 2 \cdot \frac{n(n+1)}{2} \\
 &= n(n+1) \left[\frac{n(n+1)}{4} + \frac{2n+1}{2} + 1 \right] \\
 &= n(n+1) \frac{n(n+1) + 4n + 2 + 4}{4} \\
 &= n(n+1) \frac{n^2 + 5n + 6}{4} \\
 &= \frac{n(n+1)(n+2)(n+3)}{4}.
 \end{aligned}$$

6) Svaki je pribrojnik oblika

$$(k+1)k^2 = k^3 + k^2$$

pa je čitav zbroj jednak $S_3 + S_2$. Dalje je

$$\begin{aligned}
 S_3 + S_2 &= \frac{n^2(n+1)^2}{4} + \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} \\
 &= n(n+1) \left[\frac{n(n+1)}{4} + \frac{2n+1}{6} \right] \\
 &= n(n+1) \frac{3n(n+1) + 2(2n+1)}{12} \\
 &= n(n+1) \frac{3n^2 + 7n + 2}{12} \\
 &= \frac{n(n+1)(n+2)(3n+1)}{12}.
 \end{aligned}$$